

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Δ/ΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ &
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

15 ΟΚΤ. 2012

Αθήνα 12 Οκτωβρίου 2012
Αριθ. Πρωτ.: 298

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
✓Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

Ταχ. Δ/νση: Πειραιώς 40
Ταχ. Κώδικας: 101 82 - Αθήνα
ΤΕΛΕΦΑΧ: 2105203872
Πληροφορίες: Β.Χαραλάμπους
Τηλέφωνο: 2105295194,216
e-mail: ypertns@ypakp.gr

ΘΕΜΑ: Πρόσβαση ανέργων και ανασφάλιστων πολιτών σε παροχές υγείας και πρόνοιας
ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 1396/7-9-12 ΕΡΩΤΗΣΗ ✓

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ Γ. Δημαρά και Γ. Αβραμίδη, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση παροχών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους ασφαλισμένους των ασφαλιστικών οργανισμών, είναι η ασφάλιση και η καταβολή ασφαλιστικών εισφορών για τους αντίστοιχους κλάδους ασθένειας, η οποία είναι υποχρεωτική και στηρίζεται στην αρχή της ανταποδοτικότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Η θέσπιση ελάχιστων προϋποθέσεων (ημερομισθίων και ασφαλιστικών εισφορών) ασφάλισης στους κλάδους ασθένειας, έχει σκοπό την ύπαρξη ενός ικανού και ανεκτού επιπέδου χρηματοδότησης, που συμβάλλει στην απρόσκοπτη παροχή των υπηρεσιών υγείας σε καθημερινή βάση και της μείωσης του κινδύνου της παντελούς αδυναμίας να ανταποκριθούν οι ασφαλιστικοί φορείς στις υποχρεώσεις τους, λαμβανομένου υπόψη ότι οι παροχές υγείας καταβάλλονται άμεσα και είναι υψηλού κόστους.

Πάγια επιδίωξη του Υπουργείου μας αποτελεί η διασφάλιση της κοινωνικής προστασίας, για το σύνολο των πολιτών και ειδικότερα των πλέον ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν θεσπιστεί μία σειρά νομοθετικών μέτρων, οι οποίες αποβλέπουν στην παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε ανέργους και συγκεκριμένα:

1. Περίθαλψη επιδοτούμενων ανέργων

Οι άνεργοι οι οποίοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον ΟΑΕΔ, ασφαλίζονται, για όσο χρονικό διάστημα καταβάλλεται το εν λόγω επίδομα, στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για παροχές ασθένειας σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ. Η προβλεπόμενη εισφορά καταβάλλεται από τον ΟΑΕΔ στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και αποδίδεται στον ΕΟΠΥΥ.

2. Περίθαλψη καταρτιζομένων ανέργων

Με το άρθρο 18 παρ. 6 του ν.3144/03 (σχετ. άρθρο 18 του ν. 2458/1997 εδάφιο α'), οι άνεργοι που δεν είναι ασφαλισμένοι σε οποιονδήποτε άλλο δημόσιο ασφαλιστικό οργανισμό και παρακολουθούν συγχρηματοδοτούμενα ή μη από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό

JV

Ταμείο προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και για όλη τη διάρκεια των προγραμμάτων, ασφαλίζονται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για παροχές ασθένειας σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ.

3. Περίθαλψη ανέργων

Α. Με το άρθρο 18 του ν. 2639/98 (Α, 205), οι άνεργοι νέοι μέχρι 29 ετών ασφαλίζονται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τη χορήγηση παροχών ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης από τον ΕΟΠΥΥ, εφόσον:

α. έχουν εγγραφεί ως άνεργοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ επί ένα συνεχές δίμηνο, το αμέσως προηγούμενο της υποβολής της αίτησής τους για υπαγωγή στην ασφάλιση του ΙΚΑ και κατέχουν κάρτα ανεργίας ανανεούμενη ανά μήνα

β. δεν ασφαλίζονται από ίδιο δικαίωμα ή ως μέλη οικογένειας (όπως προσδιορίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 1539/1985 (Α, 64)),

γ. δε σπουδάζουν σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού και κατέχουν κάρτα ανεργίας ανανεούμενη ανά μήνα.

Για την ασφαλιστική κάλυψη των ανέργων καταβάλλεται από τον Λ.Α.Ε.Κ. (Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση) στο ΙΚΑ μηνιαίως για κάθε δικαιούχο εισφορά ίση με 6,45% του εκάστοτε τεκμαρτού ημερομισθίου της 4^{ης} ασφαλιστικής κλάσης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, το οποίο αποδίδεται στον ΕΟΠΥΥ.

Η ασφαλιστική κάλυψη, διαρκεί μέχρι τη συμπλήρωση του ανωτέρω ορίου ηλικίας και εφόσον παραμένουν άνεργοι.

Β. Με το άρθρο 5 παρ. 4 του ν. 2768/1999 (Α, 273), οι άνεργοι ηλικίας 29 έως 55 ετών, καλύπτονται για παροχές ασθένειας σε είδος (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη) από τον ασφαλιστικό τους φορέα στον οποίο ασφαλίζονταν πριν τη διακοπή της εργασίας τους εφόσον:

α. Έχουν πραγματοποιήσει στην ασφάλιση οποιουδήποτε ασφαλιστικού οργανισμού 600 ημέρες εργασίας.

Το κατώτατο όριο των 600 ημερών εργασίας αυξάνεται ανά εκατό ημέρες κάθε χρόνο μετά τη συμπλήρωση του 30^{ου} έτους της ηλικίας μέχρι το 54^ο έτος της ηλικίας.

β. Έχουν εγγραφεί ως άνεργοι στον ΟΑΕΔ για χρονικό διάστημα 12 τουλάχιστον συνεχών μηνών πριν από την ημερομηνία υπαγωγής τους στην ασφάλιση του οικείου ασφαλιστικού φορέα και κατέχουν κάρτα ανεργίας ανανεούμενη ανά μήνα.

γ. Δεν ασφαλίζονται για οποιονδήποτε λόγο στο Δημόσιο ή σε ασφαλιστικό οργανισμό.

Σε περίπτωση που ο άνεργος έχει ασφαλιστεί σε περισσότερους του ενός ασφαλιστικούς οργανισμούς, θα καλυφθεί για παροχές ασθένειας από τον ασφαλιστικό οργανισμό στον οποίο έχει ασφαλιστεί για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Για την ασφάλιση των δικαιούχων ανέργων ο ΟΑΕΔ καταβάλλει στους ασφαλιστικούς οργανισμούς εισφορά 6,45% επί του εκάστοτε ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη.

Με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 148 του ν.4052/2012 (Α, 41), η ασφαλιστική κάλυψη των ανέργων που έχουν κάνει χρήση των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 2768/1999 (Α, 273) και της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 3996/2011 (Α, 170), παρατάθηκε για ένα έτος από τη λήξη της και μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2012.

Γ. Με το άρθρο 10 του ν.2434/1996 (Α, 188), οι μακροχρόνια άνεργοι άνω των 55 ετών ασφαλίζονται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για παροχές ασθένειας σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ εφόσον:

α. Έχουν πραγματοποιήσει οποτεδήποτε τουλάχιστον 3.000 ημερομίσθια στην ασφάλιση του κλάδου ασθένειας του ΙΚΑ. Για τη συμπλήρωση των ημερομισθίων αυτών λαμβάνεται υπόψη και χρόνος ασφάλισης που έχει διανυθεί στην ομοειδή ασφάλιση άλλου φορέα.

β. Έχουν εγγραφεί ως άνεργοι στον ΟΑΕΔ για χρονικό διάστημα δώδεκα τουλάχιστον συνεχών μηνών, πριν από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στον κλάδο παροχών ασθένειας σε είδος του ΙΚΑ.

Για την ασφάλιση των δικαιούχων ανέργων ο ΟΑΕΔ καταβάλλει στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εισφορά 6,45% επί του εκάστοτε βασικού ημερησίου επιδόματος ανεργίας, το οποίο αποδίδεται στον ΕΟΠΥΥ.

Η ασφαλιστική κάλυψη αρχίζει από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και λήγει με την ανάληψη εργασίας ή με τη συνταξιοδότηση από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό. Τις ανωτέρω παροχές, δικαιούνται και τα μέλη οικογενείας των ανέργων ασφαλισμένων, εφόσον δεν ασφαλίζονται εξ' ίδιου δικαιώματος σε άλλον ασφαλιστικό οργανισμό.

Δ. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου δεύτερου του Ν. 3845/2010 (Α, 65) και της αριθμ. Φ.40035/οικ.5136/413 (Β'1423), οι ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ, ηλικίας άνω των 30 και μέχρι 65 ετών, που διέκοψαν την άσκηση του επαγγέλματος τους και τα μέλη οικογενείας τους, ασφαλίζονται στον ΟΑΕΕ για παροχές ασθένειας σε είδος (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη) από τον ΕΟΠΥΥ για δύο (2) χρόνια από τη διακοπή της ασφάλισης, εφόσον:

α. Έχουν πραγματοποιήσει στην ασφάλιση οποιουδήποτε ασφαλιστικού οργανισμού εξακόσιες (600) ημέρες εργασίας ή δύο (2) χρόνια.

Το κατώτατο όριο των εξακοσίων (600) ημερών εργασίας ή των δύο (2) ετών αυξάνεται ανά εκατόν είκοσι (120) ημέρες ή τέσσερις (4) μήνες κάθε χρόνο μετά τη συμπλήρωση του τριακοστού (300ύ) έτους της ηλικίας και μέχρι τη συμπλήρωση τεσσάρων χιλιάδων πεντακοσίων (4.500) ημερών ή δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης.

β. Δεν ασφαλίζονται για οποιονδήποτε λόγο στο Δημόσιο ή σε ασφαλιστικό οργανισμό.

Ε. Με τις διατάξεις του άρθρου 66 του ν. 3996/2011 και της κατ'εξουσιοδότηση εκδοθείσας Υπουργικής Απόφασης αριθ. Φ.11321/22575/1810/3-10-2011 (Β, 2297), θεσπίστηκε η δυνατότητα για τους εργαζόμενους ηλικίας 55 έως 64 ετών, των οποίων η σύμβαση εργασίας καταγγέλλεται (ανεξάρτητα αν πρόκειται για ομαδικές ή μεμονωμένες απολύσεις), εφόσον έχουν πραγματοποιήσει τουλάχιστον 4.500 ημέρες εργασίας ή δεκαπέντε (15) έτη ασφάλισης σε οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης και παραμένουν άνεργοι, να αυτασφαλίζονται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Οι απολυθέντες ασφαλίζονται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τον κλάδο σύνταξης και ασθένειας για την χορήγηση παροχών ασθένειας σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ. Στο κόστος της αυτασφάλισης υποχρεούται να συμμετέχει ο πρώην εργοδότης και για ποσοστό 50% (για ασφαλισμένους ηλικίας 55 έως 60 ετών) ή 80% (για ασφαλισμένους 60 έως 64 ετών). Το υπόλοιπο κόστος αυτασφάλισης αναλαμβάνεται από τον ΟΑΕΔ μέσω του ΛΑΕΚ.

Σε ό,τι αφορά την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των ελεύθερων επαγγελματιών-ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ που οφείλουν ασφαλιστικές εισφορές στον Οργανισμό, σας γνωρίζουμε ότι από την ισχύουσα νομοθεσία παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης παροχών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από τον ΕΟΠΥΥ στους ασφαλισμένους του Ο.Α.Ε.Ε και τα μέλη οικογενείας τους, που ρυθμίζουν τις οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 21 του ν. 4038/2012 (Α 14).

Τέλος σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και το Υπουργείο Υγείας εφαρμόζουν μέσω των Δήμων πρόγραμμα δωρεάν νοσοκομειακής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ανασφαλίστων και οικονομικά αδύναμων πολιτών. Οι προϋποθέσεις υπαγωγής στο πρόγραμμα καθορίζονται στην υπ' αρ. 139491/2006 Κ.Υ.Α., η οποία εκδόθηκε σε εφαρμογή του Ν.Δ. 57/73. Η ως άνω απόφαση ορίζει αναλυτικά τους δυνητικούς δικαιούχους των παροχών του προγράμματος, το είδος των παροχών, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις διαδικασίες εξέτασης και χορήγησης.

Αναφορικά με τις περιπτώσεις ασφαλισμένων που δεν δικαιούνται ασφαλιστικής κάλυψης λόγω χρεών στα ασφαλιστικά τους ταμεία, σας γνωρίζουμε πως δεν θεωρούνται ανασφαλιστοί και δεν μπορούν να υπαχθούν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Εξαιρούνται από την παραπάνω ρύθμιση και θεωρούνται ανασφάλιστοι (Υπ'άρ. 129908/16-12-2004 έγγραφο του Υφυπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης) μόνο όσοι μετά από κοινωνική έρευνα διαπιστώνεται ότι δεν ασκούν πλέον επαγγελματική δραστηριότητα (συμπεριλαμβάνονται όσοι δεν μπορούν να προχωρήσουν σε διακοπή επαγγέλματος λόγω οφειλών στην εφορία) και αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα υγείας για το οποίο απαιτείται νοσοκομειακή ή συνεχής ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Σε αυτή την περίπτωση εκδίδεται βιβλιάριο ανασφαλίστου τηρουμένων και των υπολοίπων προϋποθέσεων της Κ.Υ.Α. 139491/2006.

Αναφορικά με το ζήτημα του συνυπολογισμού των τεκμαρτών εισόδημάτων για τη χορήγηση ή μη βιβλιαρίου ανασφαλίστου σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με την ανωτέρω Κ.Υ.Α. ως εισόδημα νοείται το φορολογούμενο πραγματικό ή τεκμαρτό και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο (με βάση τα εκάστοτε ισχύοντα τεκμήρια διαβίωσης). Εξαιρείται από τον υπολογισμό του ως άνω εισόδηματος η χρησιμοποιούμενη για ίδιοκατοίκηση κατοικία σύμφωνα με την υπ' αρ. 257/Δ1α/4232/10-06-74 Εγκύκλιο εφαρμογής του Ν.Δ. 57/73.

Τέλος σας γνωρίζουμε ότι είναι εν εξελίξει πρωτοβουλία του Υπουργείου Εργασίας για αναθεώρηση της σχετικής Κ.Υ.Α. σε συνεργασία με το συναρμόδιο Υπουργείο Υγείας, προκειμένου να αρθούν τόσο οι ποικίλες αμφισημίες που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων της στην πράξη, αλλά και για να επικαιροποιηθεί το περιεχόμενό της ανταποκρινόμενο στα τρέχοντα κοινωνικά δεδομένα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

I. ΒΡΟΥΤΣΗΣ

